

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลด่าน จึงได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลด่านขึ้น สำหรับเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในระดับหนึ่งว่า ผล การดำเนินงานตามภารกิจต่างๆ จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ อันเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการตัดสินใจของ ผู้บริหาร โดยคำนึงถึงความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงในด้านต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ และนโยบายขององค์กรตามที่ได้กำหนดได้ เพราะการบริหารจัดการความเสี่ยงจะ ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะในการกำหนดแนวทางแก้ไขหรือปรับปรุงการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรที่ตั้งไว้ รวมไปถึงมีการกำหนดมาตรการหรือวิธีการควบคุมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อลดมูลเหตุของ แต่ละโอกาสที่มีผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กร สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการให้เกิดผล สัมฤทธิ์อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล รวมทั้งมีการปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งทำให้ผู้ปฏิบัติงานได้ ทราบขั้นตอนและกระบวนการในการวางแผนบริหารจัดการความเสี่ยง และให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหาร จัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงในหน่วยงานทุกระดับ ขององค์การบริหารส่วนตำบลด่าน และเป็นเครื่องมือในการสื่อสารสร้างความเข้าใจในการบริหารจัดการความเสี่ยงได้ อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๑
๑.๓ เป้าหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยง	๒
๑.๔ ประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง	๒
๑.๕ ขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๓
๑.๖ นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง	๔
๑.๗ โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง	๕
๑.๘ ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลด่าน	๙
บทที่ ๒ กระบวนการบริหารความเสี่ยง	
๒.๑ ความหมายของการบริหารความเสี่ยง	๑๒
๒.๒ องค์ประกอบของการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๔
บทที่ ๓ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลด่าน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕	
๓.๑ การประเมิน วิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง ของแต่ละสำนัก/กอง (RM-๑)	๒๔
๓.๒ แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง (RM-๒)	๒๘
บทที่ ๔ การติดตามและประเมินผลแผนบริหารจัดการความเสี่ยง	
๔.๑ การติดตามและประเมินผล	๓๒
๔.๒ การจัดทำรายงานสรุปผลการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปี	๓๒
๔.๓ แบบรายงานการติดตามและประเมินผลแผนบริหารจัดการความเสี่ยง (RM-๓)	๓๓

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

สืบเนื่องจาก พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐกระทรวงการคลังจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลท่าน จึงได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖ โดยให้หน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลท่าน ทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงด้วยตนเอง โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ระบุและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง และกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยง เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันความผิดพลาดให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ไม่กระทบต่อการบรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพปัญหา และปัจจัยความจำเป็นต่างๆ ที่แตกต่างกันไป ทำให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการนำการบริหารจัดการความเสี่ยงมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารป้องกันความเสี่ยงและความผิดพลาดจากการดำเนินงานทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร

๑.๒ วัตถุประสงค์

- (๑) เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติงาน เข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๒) เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบขั้นตอนและกระบวนการในการวางแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
- (๓) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการความเสี่ยงในทุกระดับขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าน
- (๔) เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลท่าน สามารถดำเนินการได้ตามวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้
- (๕) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าน
- (๖) เพื่อใช้เป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกในการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าน

๑.๓ เป้าหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยง

(๑) ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติงาน มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ และแผนการดำเนินงานประจำปีให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้

(๒) ผู้บริหารท้องถิ่นและผู้ปฏิบัติงานสามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

(๓) สามารถนำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบ

(๔) พัฒนาความสามารถของบุคลากรและกระบวนการดำเนินงานภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง

(๕) เกิดความรับผิดชอบต่อความเสี่ยงและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ถูกกำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมทั่วทั้งองค์กร

(๖) การบริหารจัดการความเสี่ยงได้รับการปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมองค์กร

๑.๔ ประโยชน์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง

การดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้บริหารมีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจที่ดียิ่งขึ้น และทำให้องค์กรสามารถจัดการกับปัญหาอุปสรรค และอยู่รอดได้ในสถานการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือสถานการณ์ที่อาจทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดการความเสี่ยง มีดังนี้

(๑) เป็นส่วนหนึ่งของหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารจัดการความเสี่ยงจะช่วยคณะกรรมการ/คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง และผู้บริหารทุกระดับตระหนักถึงความเสี่ยงหลักที่สำคัญ และสามารถทำหน้าที่ในการกำกับดูแลได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๒) สร้างฐานข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารและการปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล การบริหารจัดการความเสี่ยงจะเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับผู้บริหารในการตัดสินใจด้านต่างๆ ซึ่งรวมถึงการบริหารความเสี่ยงซึ่งตั้งอยู่บนสมมติฐานในการตอบสนองต่อเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์กรรวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

(๓) ช่วยสะท้อนให้เห็นภาพรวมของความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญได้ทั้งหมด การบริหารจัดการความเสี่ยงจะทำให้บุคลากรมีความเข้าใจถึงเป้าหมายและภารกิจหลักขององค์การบริหารส่วนตำบล และตระหนักถึงความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อองค์การบริหารส่วนตำบลได้อย่างครบถ้วน

(๔) เป็นเครื่องมือสำคัญการบริหาร การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมั่นใจได้ว่าความเสี่ยงได้รับการจัดการอย่างเหมาะสมและทันเวลา รวมทั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญของผู้บริหารท้องถิ่นในการบริหารงานและการตัดสินใจในด้านต่างๆ เช่น การวางแผนการกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานของสถาบันเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดและสามารถปกป้องผลประโยชน์รวมทั้งเพิ่มมูลค่าแก่องค์กร

(๕) ช่วยให้การพัฒนาองค์กรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การบริหารจัดการความเสี่ยงทำให้รูปแบบการตัดสินใจไปในทิศทางเดียวกัน เช่น การตัดสินใจโดยที่ผู้บริหารท้องถิ่นมีความเข้าใจในกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ขององค์กรและระดับความเสี่ยงอย่างชัดเจน

(๖) ช่วยให้การพัฒนาการบริหารและจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละกิจกรรมและการเลือกใช้มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง เช่น การใช้ทรัพยากรสำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่างๆ และกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงย่อมแตกต่างกัน หรือการเลือกใช้มาตรการแต่ละประเภทย่อมใช้ทรัพยากรแตกต่างกัน เป็นต้น

๑.๕ ขั้นตอนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๑ แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีผู้บริหารระดับสูงและผู้แทนจากทุกหน่วยงานในสังกัด ร่วมเป็นคณะกรรมการ/คณะทำงาน โดยผู้บริหารระดับสูงต้องมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ วิเคราะห์ และระบุปัจจัยเสี่ยง มีการวิเคราะห์และระบุปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อหรืออาจสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมาย พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญปัจจัยเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๓ จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงโดยรับความเห็นชอบและอนุมัติจากผู้บริหารระดับสูงขององค์การบริหารส่วนตำบล สื่อสาร/ทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนบริหารจัดการความเสี่ยงฯ รวมทั้งกำหนดแนวทางในการติดตามและประเมินผลและแจ้งเวียนให้ทุกหน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติ ทั้งนี้ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงควรกำหนดกิจกรรม/มาตรการที่จะแก้ไข ลดหรือป้องกันความเสี่ยงให้ครอบคลุมทุกด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการเงิน และด้านระเบียบกฎหมาย

ขั้นตอนที่ ๔ ดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร และให้มีการกำกับติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนอย่างครบถ้วนทุกกิจกรรม รวมทั้งพิจารณาหาแนวทางแก้ไขที่อาจจะเกิดขึ้นระหว่างดำเนินการและนำเสนอผู้บริหารระดับสูงขององค์การบริหารส่วนตำบล

ขั้นตอนที่ ๕ จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยระบุผลการประเมินความเสี่ยง จำแนกระหว่างปัจจัยที่สามารถควบคุม/บริหารจัดการและปัจจัยเสี่ยงที่ยังไม่สามารถควบคุม/บริหารจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ทั้งนี้จะต้องมีการกำหนดข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผนเพื่อใช้ในการดำเนินงานในปีต่อไปและนำเสนอต่อผู้บริหารท้องถิ่น

๑.๖ นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ เพื่อให้การดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลดำเนิน ไปตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลัง ว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ และเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ในมาตรา ๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่๗) พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ อันแสดงความมุ่งมั่นต่อการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาล และเพื่อให้การบริหารราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันแสดงความมุ่งมั่นต่อการบริหารราชการตามหลักธรรมาภิบาล และเพื่อความต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอ ในการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้าน ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน ความเชื่อถือได้ของการรายงานติดตามผลการแก้ไขหรือปรับปรุงแผนบริหารจัดการความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นจึงขอประกาศนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้บุคลากรทุกคนพึงยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติควบคู่กับ กฎ ระเบียบ หนังสือสั่งการ ตลอดจนข้อบังคับอื่นอย่างทั่วถึง ดังนี้

๑. มุ่งเน้นการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ไม่กระทบ ต่อเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในภาพรวม ๔ ด้าน ดังนี้

๑.๑ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมาย/ระเบียบ(Compliance Risk : C) เป็นความเสี่ยงอันเนื่องมาจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ต่างๆ ทำให้ต้องใช้ดุลยพินิจหรือการตีความ รวมทั้งการทํานิติธรรมสัญญาและการร่างสัญญาไม่ครอบคลุมการ ดำเนินงานจนส่งผลต่อการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆไม่ถูกต้อง หรือการไม่ปฏิบัติตาม กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์ และแนวทางปฏิบัติต่างๆ

๑.๒ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) เป็นความเสี่ยง/ปัญหา ที่จะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จตามเป้าหมายและพันธกิจโดยรวมตามแผนยุทธศาสตร์ และนโยบายนายกององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเป็นการกำหนดกลยุทธ์หรือปัจจัยที่จะส่งผลทำให้หน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์และนโยบายนายกององค์การบริหารส่วนตำบล ได้

๑.๓ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operatonal Risk : O) เป็นความเสี่ยง/ปัญหา อันเนื่องมาจากกระบวนการภายใน กระบวนการปฏิบัติงาน เทคโนโลยีที่ใช้บุคลากร ความพึงพอใจของข้อมูลที่ส่งผล กระทบทำให้การปฏิบัติงาน/การดำเนินโครงการของหน่วยงานในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๑.๔ ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) เป็นความเสี่ยงอันเนื่องมาจากกระบวนการบริหารงบประมาณและการเงิน จนส่งผลต่อการบริหารงบประมาณและการเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล

๒. กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานส่วนตำบลในทุกระดับชั้น ที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีการปฏิบัติงานในหน่วยงาน โดยให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆ ให้อยู่ในระดับที่เพียงพอและเหมาะสม

๓. มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบริหารความเสี่ยงจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านเพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย/ความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านและสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับ สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารการบริหารความเสี่ยงอย่างทั่วถึง ตลอดจนการจัดระบบการรายงานการบริหารความเสี่ยงให้ผู้บริหาร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานตรวจสอบภายใน ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. นายองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะผู้บริหาร มีหน้าที่กำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงในภาพรวมโดยยึดหลักคุณธรรมและจริยธรรมและกำกับให้มีการติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยง อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๕. หัวหน้าสำนักปลัด/ผู้อำนวยการกอง มีหน้าที่ในการประเมินความเสี่ยงในระดับปฏิบัติการและกำหนดมาตรการควบคุมที่เพียงพอ เหมาะสม ตลอดจนการนำมาตรการควบคุมไปปฏิบัติและปรับปรุง รวมทั้งติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๖. หน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นผู้สอบทานหรือประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านอย่างมีอิสระ เพื่อให้ความมั่นใจว่าหน่วยรับตรวจในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลด้านมีมาตรการควบคุม

๗. มีการรายงานสรุปผลความสำเร็จการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง เสนอผู้บริหารท้องถิ่นทราบ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ภายใน ๙๐ วัน เพื่อรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามระเบียบ และหนังสือสั่งการต่อไป

๑.๗ โครงสร้างการบริหารจัดการความเสี่ยง

ให้การบริหารจัดการความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบลด้าน สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จึงกำหนดให้มี “คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลด้าน” เป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งประกอบด้วยฝ่ายบริการและบุคลากร ดังนี้

(๑) นางสาวพิริยา โสมนัสกุล	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลด้าน	ประธานกรรมการ
(๒) นางศิริพร เพชรรักษา	หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ
(๓) นายกมล แฝงพนม	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
(๔) นายอมรเทพ ดวงจันทร์	ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ

(๕) นายบรรจงเวท เดชวิทยาคุณ	ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	กรรมการ
(๖) นางจุฬาทพร สามไชย	ผู้อำนวยการกองการศึกษา	กรรมการ
(๗) นายกิติวัฒน์ นรดี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กรรมการ/เลขานุการ
(๘) นางสาวทิพย์วรรณ กตะศิลา	นักวิชาการตรวจสอบภายใน	ที่ปรึกษา

หน่วยงานบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยงานและผู้รับผิดชอบดังนี้

- (๑) หัวหน้าสำนักปลัด อบต. ส่วนราชการภายในและหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้
- งานบริหารงานทั่วไป รับผิดชอบ งานธุรการ งานสารบรรณ งานบริการข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์ งานอาคารสถานที่ งานรัฐพิธี งานสนับสนุนและบริการประชาชน งานกิจการสภา
 - งานบริหารงานบุคคล รับผิดชอบ งานการเจ้าหน้าที่ งานสวัสดิการข้าราชการและลูกจ้าง งานส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร
 - งานนโยบายและแผน รับผิดชอบ งานนโยบายและแผนพัฒนา งานวิชาการ งานงบประมาณ งานสารสนเทศและระบบคอมพิวเตอร์ งานจัดทำบัญชีตงงบประมาณ งานโครงการอินเทอร์เน็ต งานเตรียมเอกสารพิจารณาที่ใช้ประกอบการวางแผน
 - งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รับผิดชอบ งานอำนวยการ งานป้องกันสาธารณภัย งานช่วยเหลือฟื้นฟูบรรเทาความเดือดร้อนของราษฎรผู้ประสบภัย งานกู้ภัย งานช่วยเหลือและให้บริการประชาชน ในกิจการสาธารณประโยชน์
 - งานกฎหมายและคดี รับผิดชอบ งานนิติการ งานตราข้อบัญญัติ งานนิติกรรมสัญญา งานรับเรื่องราวร้องทุกข์ ร้องเรียน งานให้คำปรึกษาทางกฎหมายและคดีแก่ประชาชน

(๒) ผู้อำนวยการกองคลัง ส่วนราชการภายในและหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

- งานการเงิน รับผิดชอบ งานเงินจ่ายรับ นำส่งเก็บรักษาเงินและเอกสารแทนการเงิน งานเบิกจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทนและเงินอื่นๆ งานขอรับบำเหน็จบำนาญ งานควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณงานจัดนำรายงานเงินคงเหลือประจำวัน งานหักภาษีเงินได้ และการนำส่งสรรพากร
- งานบัญชี รับผิดชอบ งานทำงบทดลองประจำเดือน ประจำปีและการรายงาน งานจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงิน งานจัดทำบัญชีทุกประเภท งานจัดทำทะเบียนคุมเงินรายได้ รายจ่ายทุกประเภท งานทะเบียนคุมเงินประกันสัญญาและเงินรับฝาก งานจัดทำข้อมูลสถิติรายได้อายจ่าย
- งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ รับผิดชอบ งานเกี่ยวกับงบประมาณของกอง งานจัดเก็บรายได้ งานเร่งรัดจัดเก็บรายได้ งานเก็บรักษาเอกสารหลักฐานการเสียภาษี/ค่าธรรมเนียมและรายได้อื่นๆ งานจัดทำระบบข้อมูลผู้ชำระภาษี/ค่าธรรมเนียม งานประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเร่งรัดรายได้ งานภาษีอากร ค่าธรรมเนียมและค่าเช่า งานควบคุมกิจการค้าและค่าปรับ งานทะเบียนและคุมรายได้ งานจัดเก็บรายได้ งานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน งานบริการข้อมูลงานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน
- งานทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ รับผิดชอบ งานจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ งานการจัดซื้อ การจ้างการจัดหาพัสดุ งานซ่อมแซมบำรุงรักษาพัสดุ ครุภัณฑ์ทุกชนิด งานทะเบียนคุมพัสดุ ครุภัณฑ์ทรัพย์สิน งานจำหน่ายพัสดุครุภัณฑ์ งานการตรวจสอบการรับจ่ายพัสดุและเก็บรักษาพัสดุ

(๓) ผู้อำนวยการกองช่าง ส่วนราชการภายในและหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

- งานก่อสร้าง รับผิดชอบ งานออกแบบสถาปัตยกรรมและควบคุมงานก่อสร้างสถาปัตยกรรม งานบำรุงรักษาทางและการก่อสร้างสะพาน ถนนและโครงสร้างพื้นฐานอื่น งานขออนุญาตอาคาร งานจัดทำผังเมืองและแผนที่เส้นทางการคมนาคม งานจัดทำแผนงานการปฏิบัติงานก่อสร้าง โครงการก่อสร้างที่ได้รับอนุมัติประจำปี งานวิศวกรรมจราจร งานกำจัดวัชพืชข้างทาง ภูมิทัศน์และดูแลสวนสาธารณะ จุดทางแยกและเกาะกลางถนน ที่อยู่ในความรับผิดชอบ

- งานออกแบบควบคุมอาคารและผังเมือง รับผิดชอบ งานประมาณราคา งานควบคุมการก่อสร้างอาคารและโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ งานออกแบบ งานตกแต่งสถานที่ งานบริการข้อมูลและหลักเกณฑ์ งานสำรวจและแผนที่งานออกแบบวิศวกรรมและควบคุมงานก่อสร้างวิศวกรรม

- งานประสานสาธารณูปโภค รับผิดชอบ งานประสานสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า และกิจการประปา งานระบายน้ำ

(๔) ผู้อำนวยการกองการศึกษา รับผิดชอบ ส่วนราชการภายในและหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

- งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม งานส่งเสริมและสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ งานส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก งานส่งเสริมสนับสนุนศิลปวัฒนธรรม และงานประเพณีท้องถิ่น งานส่งเสริมและสนับสนุนกิจการศาสนา งานส่งเสริมและสนับสนุนกิจการเด็กและเยาวชน

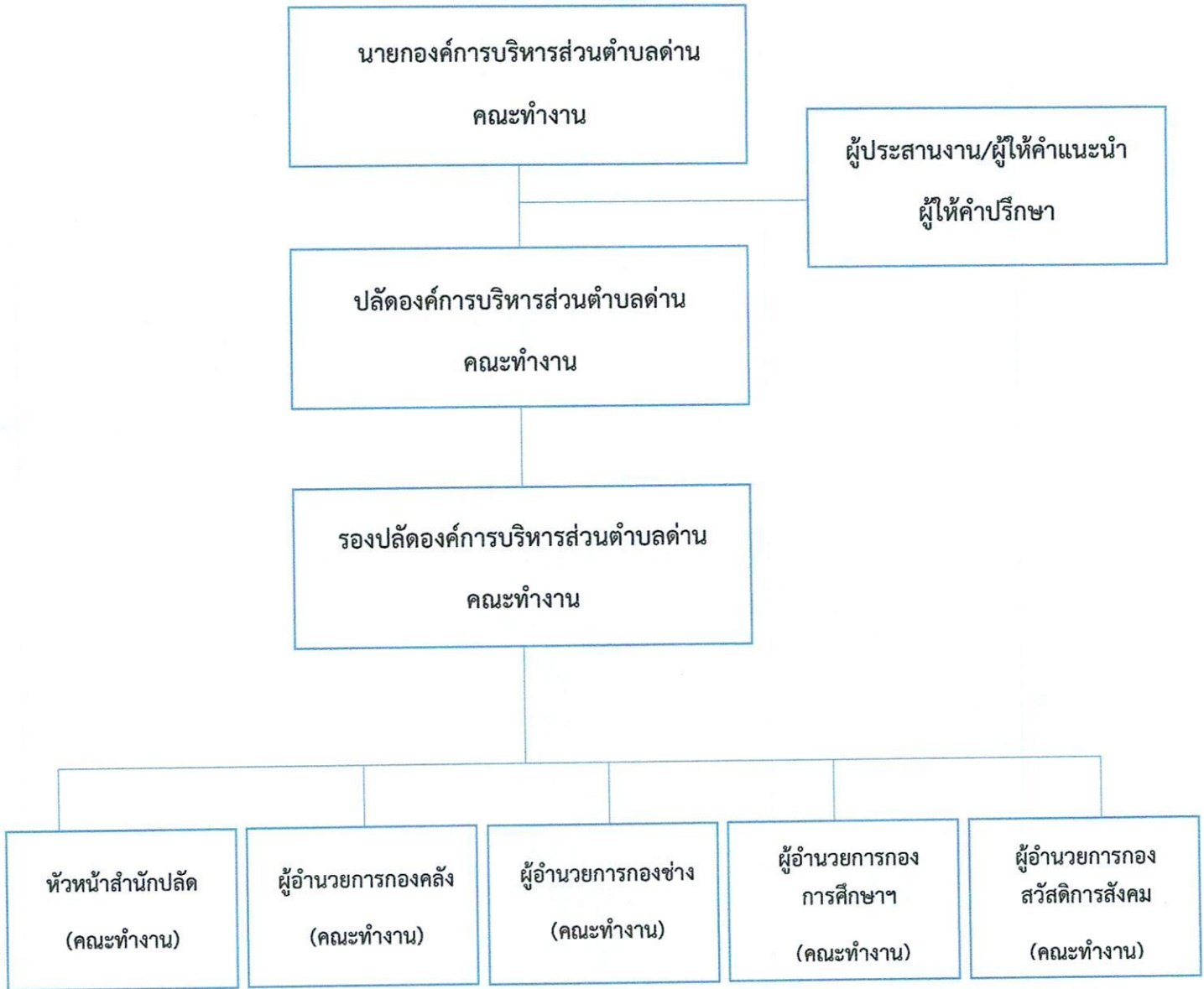
- งานส่งเสริมการท่องเที่ยวและกิจการกีฬา รับผิดชอบ งานสำรวจแหล่งท่องเที่ยว งานส่งเสริมและสนับสนุนกิจการท่องเที่ยว งานบำรุงบูรณะ งานพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว งานส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนากิจการกีฬา งานดูแลและบำรุงรักษาสถานมกีฬาระดับตำบลและประจำหมู่บ้าน งานบริหารโครงการฝึกสอน ฝึกซ้อมและการแข่งขันกีฬาระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด งานควบคุมและให้บริหารอุปกรณ์กีฬา งานศูนย์เยาวชนประจำตำบล และหมู่บ้าน งานจัดหาและดูแลรักษาวัสดุอุปกรณ์กีฬา

(๕) กองสวัสดิการสังคม ส่วนราชการภายในและหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

- งานสวัสดิการ พัฒนาชุมชน และสังคมสงเคราะห์ งานสวัสดิการสังคม งานพัฒนาชุมชนและสังคม งานสังคมสงเคราะห์ งานพิทักษ์สิทธิเด็กและสตรี งานศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน งานส่งเสริมและพัฒนาเด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ งานธุรการประจำส่วนสวัสดิการสังคม

- งานส่งเสริมอาชีพ การเกษตร และพัฒนาสตรี งานส่งเสริมอาชีพและข้อมูลแรงงาน งานส่งเสริมและพัฒนาบทบาทของสตรี งานสนับสนุนกิจกรรมของกลุ่มสตรี-แม่บ้าน งานส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน งานส่งเสริมและพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ งานส่งเสริมและพัฒนากิจการร้านค้าชุมชนและศูนย์หัตถกรรมประจำตำบล งานสนับสนุนโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ งานส่งเสริมและสนับสนุนการตลาดสินค้ากลุ่มอาชีพ กลุ่มหัตถกรรมอุตสาหกรรมครอบครัว

แผนภูมิโครงสร้างคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กร

หน้าที่ความรับผิดชอบ

๑. ผู้บริหารท้องถิ่น/ประธานคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นผู้ที่มีหน้าที่จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
๒. ผู้ประสานงาน/ผู้ให้คำแนะนำ/ผู้ให้คำปรึกษา มีหน้าที่สื่อสารข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวกับความเสี่ยงที่ถูกรวบรวม และช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ฝ่ายบริหาร และคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง นำมาปรับปรุงดำเนินงานการบริหารจัดการความเสี่ยงให้หน่วยงาน
๓. คณะทำงานบริหารความเสี่ยง มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง และถือปฏิบัติตามคู่มือหรือแนวทางปฏิบัติตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

๔. หัวหน้าสำนัก/กอง มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานตามนโยบายและมาตรการบริหารจัดการ ความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลด้าน และกำหนดดูแลให้มีการปฏิบัติตามอย่างต่อเนื่อง

๕. หน่วยงานตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ติดตามและประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยง มี ๒ แบบ

- การปฏิบัติงานประเมินโอกาสและวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงในเรื่องที่เกี่ยวกับการทุจริต

- การนำความรู้ในเรื่องของความเสี่ยงที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน บริการให้คำปรึกษา มาใช้ในการ ประเมินผลกระทบของการบริหารจัดการความเสี่ยงในหน่วยงาน

๑.๘ ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลด้าน

๑. วิสัยทัศน์

“องค์การบริหารส่วนตำบลด้านน่าอยู่ เชิดชูคุณธรรม ส่งเสริมสินค้าการเกษตร สนับสนุน การศึกษาและกีฬา สืบสานประเพณี สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน”

๒. ยุทธศาสตร์

คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลด้าน กับประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ รวมทั้งองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้กำหนดยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ๔ ด้าน โดยมี รายละเอียดดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย ๒ แผนงาน

๑.๑ แผนงานเคหะและชุมชน

๑.๒ แผนงานอุตสาหกรรมและโยธา

๒. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี ประกอบด้วย ๓ แผนงาน

๒.๑ แผนงานบริหารทั่วไป

๒.๒ แผนงานรักษาความสงบภายใน

๒.๓ แผนงานสร้างความเข้มแข็งชุมชน

๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย ๔ แผนงาน

๓.๑ แผนงานการศึกษา

๓.๒ แผนงานสาธารณสุข

๓.๓ แผนงานการศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการ

๓.๔ แผนงานสังคมสงเคราะห์

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการเกษตรกรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ประกอบด้วย ๑ แผนงาน

๔.๑ แผนงานการเกษตร

๓. เป้าประสงค์

๑) ประชาชนได้รับบริการด้านสาธารณสุขปีโรคและสาธารณสุขการอย่างรวดเร็วและเสมอภาค

๒) ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีความสงบเรียบร้อย ชุมชนมีความเข้มแข็ง

ประชาชนห่างไกลยาเสพติด

๓) ประชาชนได้รับการสนับสนุนการบริการด้านสาธารณสุขอย่างทั่วถึง และประชาชนในตำบล ได้ร่วมอนุรักษ์และสืบสานประเพณีดีงามของท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน

๔) ประชาชนได้รับการส่งเสริมในการประกอบอาชีพ เพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ลดการใช้ สารเคมีเพื่อสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น มีคุณภาพชีวิตดีขึ้นตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๔. ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	ตัวชี้วัด
ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๑. ร้อยละของถนนได้มาตรฐาน ๒. ร้อยละของไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น ๓. ร้อยละของร่องระบายที่เพิ่มขึ้น
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี	๑. จำนวนโครงการ/กิจกรรมในการรักษาความสงบในพื้นที่ ๒. จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน ๓. จำนวนโครงการ/กิจกรรมในการบริการประชาชน
ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต	๑. ร้อยละของคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดีขึ้น ๒. จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาทางการศึกษา ๓. ร้อยละความพึงพอใจของประชาชน ๔. จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพแก่ประชาชน ๕. จำนวนโครงการ/กิจกรรมเพื่อส่งเสริมด้านศาสนาและวัฒนธรรม
ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑. จำนวนโครงการ/กิจกรรมในการส่งเสริมการประกอบอาชีพ ๒. จำนวนโครงการ/กิจกรรมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕. ค่าเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์	เป้าหมาย
ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโดยมุ่งเน้นการก่อสร้างถนนที่มีมาตรฐาน และการสาธารณสุขอุปโภคบริโภค เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน
ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่ดี	๑. การพัฒนาที่มุ่งเน้นในการส่งเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ให้ห่างไกลยาเสพติด ๒. มุ่งเน้นการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว เสมอภาค
ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต	๑. การพัฒนาการด้านการศึกษาให้แก่โรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ตำบลด้านเพื่อยกระดับมาตรฐานด้านการศึกษาของนักเรียนในตำบลด้าน

	<p>๒. ส่งเสริมให้ความรู้ประชาชนในตำบลด้านด้านดูแลรักษาสุขภาพร่างกาย มีสุขอนามัยที่ถูกต้อง</p> <p>๓. ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สืบสานประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อรักษาประเพณีอันดีงามของตำบล</p> <p>๔. อำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการเข้าถึงสวัสดิการพื้นฐานของรัฐ</p>
ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<p>๑. ประชาชนในตำบลมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>๒. ส่งเสริมอาชีพให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยลดต้นทุนการผลิต และมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p>

๖. กลยุทธ์

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบล จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับการวางบทบาทการพัฒนาตำบลในอนาคตอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชน รวมทั้งสอดคล้องกับศักยภาพและบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อที่จะให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด ดังนั้น จึงได้กำหนดกลยุทธ์ดังนี้

๑. การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ระบบการสาธารณสุข - สาธารณูปการ
๒. การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน
๓. การสร้างเสริมสุขภาพที่ดีให้กับประชาชน
๔. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. การพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ และการทำนุบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๖. การบริหารจัดการที่ดี และส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

บทที่ ๒ กระบวนการบริหารความเสี่ยง

๒.๑ ความหมายของการบริหารความเสี่ยง

แนวคิดการบริหารความเสี่ยง (Concept of Management) หมายถึง การดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ อาจต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ซึ่งถือเป็นความเสี่ยงทั้งนั้น โดยผลกระทบจะมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับโอกาสและความรุนแรงของปัจจัยหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือเผชิญอยู่ ดังนั้น แนวคิดในการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในจึงได้ถูกนำมาใช้ในการเตรียมเพื่อป้องกัน “ปัญหา” จาก “ปัจจัยเสี่ยง” ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งจะมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ขององค์กรโดยรวม

การบริหารความเสี่ยงทั่วองค์กร (Enterprise Risk Management : ERM) หมายถึง การบริหารความเสี่ยงโดยประสานโครงสร้างองค์กร กระบวนการ/กิจกรรมตามภารกิจและวัฒนธรรมองค์กรเข้าด้วยกัน โดยมีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่

๑. การผสมผสานและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร โดยการบริหารความเสี่ยงควรสอดคล้องกับภารกิจและพันธกิจ แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ วัตถุประสงค์ การตัดสินใจและสามารถนำไปใช้กับองค์ประกอบอื่น ๆ ในการบริหารองค์กร

๒. การพิจารณาความเสี่ยงทั้งหมด โดยครอบคลุมความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ทั้งระดับโครงการ ระดับหน่วยงานย่อยและระดับองค์กร ในปัจจัยเสี่ยงด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความเสี่ยงเกี่ยวกับกลยุทธ์ การดำเนินงาน การเงินและการปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งความเสี่ยงเหล่านี้อาจทำให้เกิดความเสียหาย ความไม่แน่นอนและโอกาส รวมถึงการมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓. การมีความคิดแบบมองไปข้างหน้า โดยบ่งชี้ความเสี่ยงอะไรที่อาจจะเกิดขึ้นบ้างและหากเกิดขึ้นจริงจะมีผลกระทบอย่างไรต่อวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรได้มีการเตรียมการบริหารจัดการความเสี่ยง

๔. การได้รับการสนับสนุนและมีส่วนร่วมโดยทุกคนในองค์กรตั้งแต่ระดับคณะกรรมการ ผู้บริหารระดับสูงและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความเสี่ยงพื้นฐานของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีขององค์กรควรมีองค์ประกอบของการบริหารจัดการความเสี่ยงครบถ้วน โดยจะเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและควรถูกปลูกฝังร่วมกับกิจกรรมปกติขององค์กร เพื่อให้้องค์กรสามารถดำเนินการตามกลยุทธ์ที่กำหนดและบรรลุวัตถุประสงค์ที่้องค์กรต้องการได้

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบในเชิงลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร ดังนั้น ้องค์กรจึงควรดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแต่สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่เป็นโอกาสในการเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรได้ ขณะเดียวกันหากองค์กรพัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรให้เกิดการบูรณาการกับทุกกิจกรรมดำเนินงานขององค์กรได้ ก็จะสามารถใช้โอกาสของความเสี่ยงดังกล่าว เพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอีกด้วย

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นไหน เมื่อใด เกิดขึ้นอย่างไร และทำไม ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้องกระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Process) เป็นกระบวนการที่ใช้

ในการ ระบุ วิเคราะห์ ประเมินและจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กรรวมทั้งการบริหาร/จัดการความเสี่ยงโดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้จะสำเร็จได้ ต้องมีการสื่อสารให้คนในองค์กรมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหารความเสี่ยงในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนควรมีการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดของความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

ระดับของเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งเป็น ๕ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และต่ำมากการบริหารความเสี่ยง/การจัดการความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการให้โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งการจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธี ดังนี้

๑) การยอมรับความเสี่ยง (Retain Risk) เป็นการยอมรับให้ความเสี่ยงสามารถเกิดขึ้นได้ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ โดยใช้วิธีการติดตามระดับความเสี่ยงตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงานหรือใช้วิธีควบคุมปกติในขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนด ทั้งนี้การยอมรับความเสี่ยงอาจเนื่องมาจากความเสี่ยงนั้นอยู่ในระดับต่ำมากหรือวิธีการที่จะนำมาใช้ควบคุมความเสี่ยงมีต้นทุนสูงเมื่อเทียบกับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นไม่คุ้มค่าต่อการดำเนินการ

๒) การลด/การควบคุมความเสี่ยง (Reduction Risk) เป็นการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อควบคุมโอกาสที่อาจเกิดขึ้นหรือขนาดของผลกระทบจากความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่กำหนดซึ่งเป็นระดับที่สามารถยอมรับได้ประกอบด้วย

- กิจกรรมเพื่อลดผลกระทบจากความเสี่ยง เช่น การจัดซื้ออุปกรณ์ เพื่อป้องกันอันตรายจากการทำงานหรือการจัดหาอุปกรณ์เพิ่มเติมจากเดิม การจัดทำแผนฉุกเฉิน เป็นต้น

- กิจกรรมเพื่อลดโอกาสการเกิดขึ้นของความเสี่ยง เช่น การปรับปรุง แก้ไข กระบวนการจัดการมาตรฐานความปลอดภัย เป็นต้น

๓) การโอนความเสี่ยง หรือกระจายความเสี่ยง (Transfer Risk) เป็นการร่วมมือหรือแบ่งความรับผิดชอบให้กับผู้อื่นในการจัดการความเสี่ยง เช่น การจ้างบุคคลภายนอกที่มีความสามารถหรือความชำนาญในเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ดำเนินการแทน (Outsource) เป็นต้น

๔) การยกเลิก/หลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Avoid Risk) เป็นการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมากและหน่วยงานไม่อาจยอมรับได้ จึงตัดสินใจยกเลิกโครงการ/กิจกรรมนั้นไป

การควบคุม (Control) หมายถึง นโยบาย แนวทาง หรือขั้นตอนปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งกระทำเพื่อลดความเสี่ยงและทำให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ แบ่งได้ ๔ ประเภท คือ

๑) การควบคุมเพื่อป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก เช่น การอนุมัติ การจัดโครงสร้างองค์กร การแบ่งแยกหน้าที่ การควบคุมการเข้าถึงเอกสาร ข้อมูล ทรัพย์สิน ฯลฯ

๒) การควบคุมเพื่อให้อัตราพบ (Detective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น การสอบทาน การวิเคราะห์ การตรวจนับ การรายงานข้อบกพร่อง ฯลฯ

๓) การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การให้รางวัลแก่ผู้มีผลงานดี ฯลฯ

๔) การควบคุมเพื่อแก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง หรือเพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต เช่น การจัดเตรียมเครื่องมือดับเพลิงเพื่อช่วยลดความรุนแรงของความเสียหายให้น้อยลงหากเกิดไฟไหม้

๒.๒ องค์ประกอบของการบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย ๘ องค์ประกอบ ที่มีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ทั้งนี้องค์ประกอบเหล่านี้เกิดจากการปฏิบัติงานร่วมกันของฝ่ายบริหาร ฝ่ายปฏิบัติงาน และฝ่ายสนับสนุน ครอบคลุมทุกหน่วยงานในองค์กร ผสมผสานเข้ากับกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ โดยมีความเชื่อมโยงกันในทุก ระดับจากระดับองค์กรสู่ระดับฝ่ายดำเนินกิจกรรมและเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องภายในองค์กร องค์ประกอบการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายในองค์กร การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย การระบุเหตุการณ์ การประเมินความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง กิจกรรม ควบคุม สารสนเทศ และการสื่อสาร และการติดตามประเมินผล

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment)

สภาพแวดล้อมภายในองค์กรเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการ ความเสี่ยงขององค์กร สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายขององค์กร การกำหนด กิจกรรม การบ่งชี้ประเมินและการจัดการความเสี่ยง สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ประกอบด้วย หลายปัจจัย เช่น วัฒนธรรมองค์กรนโยบายของผู้บริหาร แนวทาง การปฏิบัติงานบุคลากร กระบวนการทำงาน ระบบ สารสนเทศ ระเบียบ เป็นต้น

สภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่สนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยงนั้นจะต้องมีวิธีการปฏิบัติ ที่มีความชัดเจน กำหนดเป็นมาตรฐานและมีการสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรเกิดความเข้าใจที่ตรงกันในขั้นตอนการ พิจารณาเพื่อให้องค์กรมีการสร้างสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการ ความเสี่ยง ผู้บริหารควรพิจารณาในรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๑.๑ การกำหนดค่าความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite)

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) หมายถึง ประเภทและเกณฑ์ของความเสี่ยงที่องค์กร จะยอมรับได้ เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์และภารกิจขององค์กรต้องสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร โดย มิควรกำหนดในระดับที่ต่ำกว่าเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้

๑.๒ กระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Process)

องค์กรควรจัดให้มีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีความ สอดคล้องกัน เพื่อให้ทุกคนในองค์กรนำไปปฏิบัติได้ และควรทำเป็นลายลักษณ์อักษร โดยอาจอยู่ในรูปแบบคู่มือ การบริหารความเสี่ยงก็ได้

๑.๓ วัฒนธรรมองค์กรและการกำกับดูแลของคณะกรรมการและผู้บริหาร

องค์กรควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยง ควรจัดให้มีการบริหารจัดการความ เสี่ยงทุกระดับอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร กล่าวคือ ให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมและ ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งให้มีการกำหนดเจ้าของความเสี่ยง

(Risk Owner) ที่จะต้องดำเนินการรับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยงนั้น ๆ นอกจากนี้ ควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนา วางระบบ และติดตามการบริหารความเสี่ยงขององค์กร

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย (Objective Setting)

การกำหนดนโยบายเชิงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กรจะต้องมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรจะต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางการดำเนินงานขององค์กร และวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานย่อยจะต้องสอดคล้องกับพันธกิจ/หน้าที่/เป้าประสงค์ของหน่วยงานย่อย เพื่อให้วัตถุประสงค์ในภาพรวมบรรลุเป้าหมาย ทราบขอบเขตการดำเนินงานในแต่ละระดับและสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้ครบถ้วน ดังนั้นวัตถุประสงค์จะต้องแสดงให้เห็นถึง “ผลลัพธ์” ที่องค์กรต้องการจะบรรลุ ไม่ใช่กล่าวถึง “กระบวนการ” ในการปฏิบัติงาน

การกำหนดนโยบายในเชิงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ชัดเจนช่วยให้การระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วน ซึ่งวัตถุประสงค์องค์กรสามารถกำหนดได้ด้วยตัวชี้วัดและเป้าหมายขององค์กร แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) แผนปฏิบัติการของหน่วยงาน และอาจมีวัตถุประสงค์อื่น ๆ เพิ่มเติมให้ครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้นตามภารกิจหน้าที่ของหน่วยงาน

๓. การระบุเหตุการณ์ (Event Identification)

การระบุเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงเป็นการค้นหาความเสี่ยงและสาเหตุหรือปัจจัยของความเสี่ยงโดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมาย ผลลัพธ์ขององค์กรตามกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

ประเภทความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงาน ที่นำไปปฏิบัติไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกอันส่งผลกระทบต่อการบรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือสถานะขององค์กร แหล่งที่มาของความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ สามารถ จำแนกได้ ๒ ประเภท

ปัจจัยภายในองค์กร ได้แก่ ปัจจัยภายในที่องค์กรสามารถควบคุมได้ แต่สามารถส่งผลกระทบต่อหรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ได้แก่ โครงสร้างองค์กร สภาพการเงิน กระบวนการ และวิธีปฏิบัติงาน ความเพียงพอของข้อมูล และเทคโนโลยี สำหรับการให้บริการ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องภายในองค์กร เป็นต้น

ปัจจัยภายนอกองค์กร เช่น นโยบายรัฐบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สภาพการแข่งขัน สภาพสังคม เหตุการณ์ธรรมชาติ กฎระเบียบภายนอกองค์กร ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยการเมือง เป็นต้น

๒. ความเสี่ยงการดำเนินงาน (Operational Risk : O) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของแต่ละกระบวนการหรือกิจกรรม ทั้งที่เกี่ยวกับอุปกรณ์และบุคลากรและรวมถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลและประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk : F) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและการควบคุมทางการเงิน การตัดสินใจทางการเงิน รวมทั้งการบริหารงบประมาณโดยอาจเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายใน เช่น การจัดสรรงบประมาณ การจัดการสภาพคล่องของเงินทุน หรือจากปัจจัย

ภายนอก (เช่น การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลหรือการเกิดโรคโควิดที่เราพบเจอในปัจจุบัน) ซึ่งส่งผลต่อสถานะทางการเงินและประสิทธิภาพของกระบวนการทำงานขององค์กร

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk : F) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนดต่าง ๆ และรวมไปถึงกฎระเบียบหรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสมจนเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กร

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

เป้าหมายของการประเมินความเสี่ยง คือ การบ่งบอกค่าความรุนแรงของความเสี่ยง (หรือปัจจัยเสี่ยง) เพื่อกำหนดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง (หรือปัจจัยเสี่ยง) แล้วนำไปสู่การจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง จะพิจารณาใน ๒ มิติ ได้แก่ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) เพื่อประเมินว่าแต่ละความเสี่ยงมีโอกาที่จะเกิดมากน้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้วส่งผลกระทบต่อความรุนแรงเพียงใด

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความเป็นไปได้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ความถี่ ผลลัพธ์ รวมถึงโอกาสของการเกิดความเสียหาย ที่ความเสี่ยงอาจจะเกิดขึ้นและอาจมีผลกระทบต่อกระบวนการเป้าหมาย และวัตถุประสงค์นอกจากนี้ ยังอาจเป็นตัวชี้วัดนำของความเสี่ยงนั้น ทั้งนี้ การประเมินโอกาสที่แต่ละความเสี่ยงจะเกิดขึ้น อาจพิจารณาจากสถิติการเกิดเหตุการณ์ในอดีตและปัจจุบัน (เช่น จำนวนการเกิดขึ้นตามสาเหตุของความเสี่ยง ความถี่ในการเกิดขึ้นของความเสี่ยง) อย่างไรก็ตาม การประเมินความเสี่ยงที่ไม่ได้เกิดขึ้นบ่อยในอดีต อาจทำได้ยาก

ดังนั้น จึงอาจต้องใช้การคาดการณ์ล่วงหน้าในอนาคต การวิเคราะห์ความเสี่ยงภายใต้สถานการณ์เป็นไปได้ทั้งหมด (Scenario Analysis) การศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมจากหน่วยงานอื่น หรือจากผู้เชี่ยวชาญ

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นเมื่อความเสี่ยงเกิดขึ้น หรืออาจเป็นตัวชี้วัดของความเสี่ยงนั้น การประเมินผลกระทบเป็นการคาดการณ์มูลค่าของความรุนแรงและความเสียหาย โดยอาศัยปัจจัยประกอบหลายปัจจัย เช่น มูลค่าความสูญเสียในอดีต ขนาดของความสูญเสียที่หน่วยงานสามารถรองรับได้โดยไม่ทำให้เกิดการหยุดชะงัก การประเมิน ผลกระทบอาจพิจารณาตามประเภทของความเสี่ยง (ด้านกลยุทธ์ ด้านการดำเนินงานด้านการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ)

ตัวอย่าง การพิจารณาโอกาสในการเกิดความเสี่ยง หน่วยงานอาจจัดระดับของการเกิดความเสี่ยงเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับ	โอกาสที่เกิดขึ้น	คำอธิบาย	
		เชิงคุณภาพ	เชิงปริมาณ
๕	สูงมาก	มีโอกาสในการเกิดความเสี่ยงสูงมาก	๕ ครั้ง/ปี
๔	สูง	มีโอกาสในการเกิดความเสี่ยงค่อนข้างสูงหรือบ่อย ๆ	๔ ครั้ง/ปี
๓	ปานกลาง	มีโอกาสในการเกิดความเสี่ยงเป็นบางครั้ง	๓ ครั้ง/ปี
๒	น้อย	มีโอกาสในการเกิดความเสี่ยงนาน ๆ ครั้ง	๒ ครั้ง/ปี
๑	น้อยมาก	แทบจะไม่มีโอกาสในการเกิดความเสี่ยงเลย	๑ ครั้ง/ปี

ตัวอย่าง การพิจารณาความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดจากความเสี่ยง หน่วยงานอาจจัดระดับความรุนแรงของผลกระทบ เป็น ๕ ระดับ ดังนี้

๑. กรณีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อด้านกลยุทธ์

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูงมาก
๔	สูง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูง
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายบางอย่างขององค์กรบ้าง
๒	น้อย	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเล็กน้อย
๑	น้อยมาก	แทบไม่มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเลย

๒. กรณีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อด้านการดำเนินงาน

ระดับความรุนแรงผลกระทบของความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีผลกระทบต่อกระบวนการและการทำงานรุนแรงมาก
๔	สูง	มีผลกระทบต่อกระบวนการและการทำงานรุนแรง
๓	ปานกลาง	มีการชะงักอย่างมีนัยสำคัญต่อการทำงาน
๒	น้อย	มีผลกระทบเล็กน้อยต่อการทำงาน
๑	น้อยมาก	มีการชะงักของกระบวนการทำงาน

๓. กรณีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อด้านการเงิน

๓.๑ กรณีความรุนแรงที่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้

ระดับความรุนแรงผลกระทบต่อความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป
๔	สูง	มากกว่า ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ปานกลาง	มากกว่า ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
๒	น้อย	มากกว่า ๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๑	น้อยมาก	ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

๓.๒ กรณีความรุนแรงที่ไม่สามารถวัดเป็นเงินได้

ระดับความรุนแรงผลกระทบต่อความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป
๔	สูง	มากกว่า ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๓	ปานกลาง	มากกว่า ๑๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท
๒	น้อย	มากกว่า ๕,๐๐๐ บาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท
๑	น้อยมาก	ไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท

๔. กรณีความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อด้านการปฏิบัติงานตามกฎหมายและกฎระเบียบ

ระดับความรุนแรงผลกระทบต่อความเสี่ยง		
ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูงมาก
๔	สูง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรในระดับสูง
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายบางอย่างขององค์กรบ้าง
๒	น้อย	มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเล็กน้อย
๑	น้อยมาก	แทบไม่มีผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเลย

การคำนวณระดับความเสี่ยงหรือการจัดลำดับความเสี่ยง

เป็นการประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยง หลังจากที่เราได้ค่าระดับความเสี่ยงแล้ว จะต้องนำมาจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน/โครงการ ที่หน่วยงานรับผิดชอบเพื่อ กำหนดกิจกรรมการควบคุมแต่ละสาเหตุของความเสี่ยงที่สำคัญให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากระดับความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพัทธ์ระหว่าง โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและผลกระทบต่อความเสี่ยงที่ประเมินได้ตามตาม ตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง โดยจัดเรียงลำดับจากระดับสูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และเลือกความเสี่ยงสูงและสูงมาก มาจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงโดยต้องกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา

ระดับความเสี่ยง	ระดับคะแนนความเสี่ยง	แทนด้วยแถบสี	คำอธิบายการบริหารความเสี่ยง
สูงมาก	๑๖ - ๒๕ (สีแดง)		ระดับความเสี่ยงที่เกินระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้อย่างมาก ต้องบริหารความเสี่ยงเร่งด่วน
สูง	๙ - ๑๕ (สีส้ม)		ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ปานกลาง	๔ - ๘ (สีเหลือง)		ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ต้องมีการเฝ้าระวัง อาจมีการปรับปรุง การควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
ต่ำ	๑ - ๓ (สีเขียว)		ระดับที่ยอมรับได้ ไม่ต้องบริหารความเสี่ยง

ระดับของความเสี่ยงที่เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่ประเมินได้ จะนำมาจัดเรียงลำดับจากระดับสูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ รูปแบบของแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

Risk Assessment Matrix			โอกาสเกิด/ความเป็นไปได้ (Likelihood)				
			น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
			๑	๒	๓	๔	๕
ผลกระทบ/ ความรุนแรง (Impact)	สูงมาก	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	สูง	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	ปานกลาง	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	น้อย	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	น้อยมาก	๑	๑	๒	๓	๔	๕

ค่าความเสี่ยง = ค่าระดับของโอกาสที่เกิดขึ้น x ค่าระดับของผลกระทบ

๕. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response) เป็นการกำหนดแนวทางตอบสนองความเสี่ยงหรือกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง (Risk Management) หลังจากผู้ประเมินได้ผลการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงแล้ว ผู้ประเมินจะต้องประเมินวิธีการจัดการความเสี่ยงที่สามารถนำไปปฏิบัติได้และผลของการจัดการจะต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และต้นทุนที่เกิดขึ้นเปรียบเทียบกับผลประโยชน์ที่จะได้รับเพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงมีประสิทธิภาพ ผู้ประเมินอาจต้องเลือกวิธีการจัดการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายวิธีรวมกัน เพื่อลดระดับโอกาสที่อาจเกิดขึ้นและผลกระทบของเหตุการณ์ให้อยู่ในช่วงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ ซึ่งมีหลายวิธีและสามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้รับผิดชอบ กลยุทธ์ในการตอบสนองหรือการจัดการความเสี่ยง มี ๔ กลยุทธ์ ดังนี้

๕.๑ การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง คือการจัดการกับความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงมาก และไม่อาจยอมรับได้ จึงตัดสินใจยกเลิกโครงการ/กิจกรรมที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงนั้น

๕.๒ การลด หรือควบคุมความเสี่ยง (มีแผนควบคุมความเสี่ยง) คือ ความเสี่ยงที่มีค่าโอกาสและผลกระทบอยู่ในระดับสูงและจะต้องกำหนดแผนในการควบคุมความเสี่ยงเพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยงให้ลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๕.๓ การถ่ายโอนความเสี่ยงหรือกระจายความเสี่ยง คือ ความเสี่ยงที่มีค่าโอกาสและผลกระทบอยู่ในระดับสูงมาก จนหน่วยงานไม่สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ จึงยกภาระในการเผชิญเหตุการณ์ที่เป็นความเสี่ยงและการจัดการกับความเสี่ยงให้ผู้อื่น มิได้เป็นการลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น แต่เป็นการรับประกันว่าเมื่อเกิดความเสียหายแล้วองค์กรจะได้รับการชดเชยจากผู้อื่น เช่น การทำประกันภัย (Insurance) คือ การจ่ายเงินเพื่อป้องกันตนเองและสินทรัพย์จากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด เช่น การทำประกันรถยนต์ส่วนบุคคล การจัดจ้างหน่วยงานเอกชนให้ดำเนินการแทน หรือการค้ำประกันสินค้าที่ต้องการในการจัดหา เป็นต้น

๕.๔ การยอมรับความเสี่ยง (มีมาตรการติดตาม) คือ ความเสี่ยงที่มีค่าโอกาสและผลกระทบอยู่ระดับปานกลาง เป็นความเสี่ยงที่มีต้นทุนในการจัดการความเสี่ยงสูงกว่าประโยชน์ที่จะได้รับจึงต้องยอมรับความเสี่ยงและหามาตรการติดตามอย่างใกล้ชิดเพื่อรองรับผลที่จะเกิดขึ้น

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

เพื่อให้การบริหารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งระดับหน่วยงานย่อยและระดับองค์กร แผนบริหารจัดการความเสี่ยงควรมีองค์ประกอบในลักษณะเดียวกับแผนปฏิบัติการ (Action Plan) คือมาตรการ/กิจกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง กำหนดระยะเวลาดำเนินการของกิจกรรมและผู้รับผิดชอบ เมื่อดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงเรียบร้อยแล้ว จำเป็นที่จะต้องมีการสื่อสารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรให้บุคลากรทั้งหมดทราบและเข้าสอดคล้องกันในหลักการของการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร รวมทั้งสนับสนุนร่วมดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลสำเร็จตามที่ต้องการ

การกำหนดแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ จะต้องกำหนดให้ครอบคลุมทุกสาเหตุของความเสี่ยง

องค์กรมีการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงซึ่งมีวัตถุประสงค์/เป้าหมายร่วมกันคือ ควบคุมและลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ได้รับการออกแบบให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กร เพื่อสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ เมื่อบริหารจัดการความเสี่ยงให้ลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้แล้ว ความเสี่ยงนั้นจะถูกส่งต่อไปยังกระบวนการ

ดำเนินงานปกติในทางกลับกันความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้ด้วยกระบวนการดำเนินงานปกติ ความเสี่ยงนั้นจะถูกส่งต่อไปสู่กระบวนการบริการจัดการความเสี่ยง

๖. กิจกรรมควบคุม (Control Activities)

กิจกรรมการควบคุม คือ นโยบายและกระบวนการปฏิบัติ เพื่อให้มั่นใจว่าได้มีการจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อเป้าหมายขององค์กรเนื่องจากแต่ละองค์กรมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเทคนิคการนำไปปฏิบัติเป็นของเฉพาะองค์กร ดังนี้ กิจกรรมการควบคุมจึงมีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจแบ่งได้เป็น ๔ ประเภท คือ

๑) การควบคุมเพื่อป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก เช่น การอนุมัติ การจัดโครงสร้างองค์กร การแบ่งแยกหน้าที่ การควบคุมการเข้าถึงเอกสาร ข้อมูล ทรัพย์สิน ฯลฯ

๒) การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ (Detective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น การสอบทาน การวิเคราะห์ การตรวจนับ การรายงานข้อบกพร่อง ฯลฯ

๓) การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การให้รางวัลแก่ผู้มีผลงานดี ฯลฯ

๔) การควบคุมเพื่อแก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง หรือเพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต เช่น การจัดเตรียมเครื่องมือดับเพลิงเพื่อช่วยลดความรุนแรงของความเสียหายให้น้อยลงหากเกิดไฟไหม้

ทั้งนี้ ในการดำเนินการควบคุมต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่ายและต้นทุนกับผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับด้วย โดยกิจกรรมการควบคุมควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑) วิธีการดำเนินงาน (ขั้นตอน, กระบวนการ)

๒) การกำหนดบุคคลากรภายในองค์กรเพื่อรับผิดชอบการควบคุมนั้น ซึ่งควรมีความรับผิดชอบ ดังนี้

- พิจารณาประสิทธิผลของการจัดการความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน
- พิจารณาการปฏิบัติเพิ่มเติมที่จำเป็น เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของการจัดการความเสี่ยง

๓) กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของงาน

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

องค์กรควรกำหนดให้มีสารสนเทศและการสื่อสารที่สนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยง ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งจากแหล่งข้อมูลภายในองค์กรและภายนอกองค์กรควรต้องได้รับการบันทึกและสื่อสารอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะข้อมูลสนับสนุนที่มีความสำคัญเกี่ยวกับการบ่งชี้ประเมิน และ การตอบสนองต่อความเสี่ยงเพื่อให้องค์กรสามารถตอบสนองต่อความเสี่ยงได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากความตระหนักในความเสี่ยงและการสื่อสารที่มีประสิทธิผลเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของความสำเร็จในการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร การสื่อสารที่ไม่เพียงพอหรือขาดประสิทธิผลจะก่อให้เกิดความล้มเหลวในการสร้างการยอมรับนโยบายและกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง ผู้บริหารจึงควรมีการวางแผนการสร้างความรู้ความตระหนักเรื่องความเสี่ยงให้กับองค์กร เช่น อาจมีการจัดแถลงการณ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร และการมอบหมายอำนาจหน้าที่ชัดเจน การสื่อสารเกี่ยวกับกระบวนการและวิธีการปฏิบัติงานที่ควรจะต้องคล้อยและเสริมสร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ในกระบวนการสื่อสารควรจะต้องถึงเรื่อง ดังต่อไปนี้

ประสิทธิภาพ

๑. ความสำคัญและความจำเป็นของการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรที่มี

๒. วัตถุประสงค์ขององค์กร

๓. ระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้

๔. การใช้ภาษาเดียวกันในเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง

๕. บทบาทและความรับผิดชอบของบุคลากรที่จะสนับสนุนและนำองค์ประกอบต่าง ๆ ของการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรมาใช้

๘. การรายงานและติดตามผล (Monitoring)

หลังจากจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงและมีการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงแล้ว จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือเป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยงรวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องสอบถามดูว่าวิธีการจัดการความเสี่ยงใดที่มีประสิทธิภาพควรดำเนินการต่อเนื่องและวิธีการจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยนและนำผลการติดตามดังกล่าวรายงานให้คณะผู้บริหารทราบ โดยสามารถติดตามผลได้ใน ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. การติดตามเป็นรายไตรมาส (Separate Monitoring) เป็นการติดตามตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด เช่น รายไตรมาส ทุก ๖ เดือน หรือทุกสิ้นปี เป็นต้น

๒. การติดตามผลระหว่างปฏิบัติงาน (Ongoing Monitoring) เป็นการติดตามที่รวมอยู่ในการดำเนินงานต่าง ๆ ตามปกติของหน่วยงาน

บทที่ ๓

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลด่าน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๓.๑ การประเมิน วิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง ของแต่ละสำนัก/กอง (RM-๑)

สำนัก/กอง จะดำเนินการคัดเลือกโครงการที่บรรจุในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อนำมาประเมิน วิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง เมื่อประเมินความเสี่ยงของโครงการแล้ว ค่าระดับความรุนแรงอยู่ในระดับสูงและสูงมาก จะต้องมีการจัดลำดับความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้จะต้องมีการกำหนดกลยุทธ์ โดยการควบคุมความเสี่ยงและมีแผนควบคุมความเสี่ยงสำหรับโครงการที่มีค่าระดับความรุนแรง อยู่ในระดับต่ำและปานกลาง ซึ่งเป็นระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการเฝ้าระวัง อาจมีการปรับปรุง การควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓.๒ แผนบริหารจัดการความเสี่ยง (RM-๒)

สำนัก/กอง จะนำโครงการที่ประเมินความเสี่ยงแล้ว ค่าระดับความรุนแรง อยู่ในระดับสูงและสูงมากซึ่ง จะต้องมีการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยจะต้องมีแผนจัดการความเสี่ยงหรือมาตรการควบคุมเพิ่มเติม

บทที่ ๔

การติดตามและประเมินผลแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

๔.๑ การติดตามและประเมินผล

เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลท่าน ได้ประกาศแผนบริหารความเสี่ยงและมีการดำเนินการตามแผน จำเป็นต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการ ความเสี่ยงรวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการแล้ว ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามแผน บริหารจัดการความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องสอบถามว่าวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพ ดีความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยนและจัดทำรายงานสรุปผลการติดตามเสนอคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง ทราบการติดตามผลมี ๒ ลักษณะ คือ

๑. การติดตามผลเป็นรายไตรมาส เป็นการติดตามตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดรายไตรมาส

-ไตรมาสที่ ๑ (ตุลาคม ๒๕๖๔- มีนาคม ๒๕๖๕) ให้สำนัก/กอง รายงานผลการติดตามและ ประเมินผลแผนบริหารจัดการความเสี่ยงฯ ภายในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๕

-ไตรมาสที่ ๒ (เมษายน ๒๕๖๕- กันยายน ๒๕๖๕) ให้สำนัก/กอง รายงานผลการติดตามและ ประเมินผลบริหารจัดการความเสี่ยงฯ ภายในวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๕

๒. การติดตามผลในระหว่างปฏิบัติ เป็นการติดตามผลการดำเนินงานตามปกติของหน่วยงานหากพบว่า ปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ให้หน่วยงานกำหนดมาตรการ/กิจกรรมรองรับหรือควบคุม ความเสี่ยง ถ้าเป็นกิจกรรมที่ไม่ต้องใช้งบประมาณมากเกินไป หน่วยงานนั้นสามารถดำเนินการได้ทันที และให้ รายงานกรณีที่พบความเสี่ยงใหม่ รวมทั้งรายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการ/กิจกรรมที่กำหนด หากเป็น กิจกรรมที่ต้องใช้งบประมาณจำนวนมากเกินกว่าหน่วยงานจะบริหารจัดการได้ ให้รายงานต่อฝ่ายเลขานุการ คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อแจ้งให้คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงพิจารณาหาแนวทางในการ ควบคุมความเสี่ยงต่อไป

๔.๒ การจัดทำรายงานสรุปผลการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปี

ให้ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง จัดทำรายงานสรุปผลการบริหารจัดการ ความเสี่ยงประจำปี โดยประมวลผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่ สำนัก/กอง รับผิดชอบในการ ดำเนินการตามมาตรการที่ระบุในแผนบริหารจัดการความเสี่ยง และนำเสนอผู้บริหารเพื่อพิจารณาให้ความ เห็นชอบรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยง ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๔.๓ แบบรายงานการติดตามและประเมินผลแผนบริหารจัดการความเสี่ยง (RM-๓)

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล

ที่ ๓๗๕/๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบล
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์การบริหารความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อส่งเสริมให้การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การดำเนินได้ถูกต้อง ต่อเนื่องบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้กับหน่วยงานของรัฐโดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติแล้วนั้น

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังกล่าวข้างต้น องค์การบริหารส่วนตำบล จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

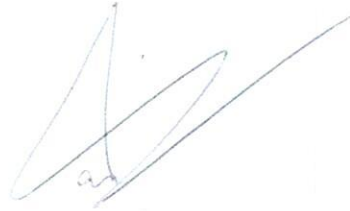
๑. นางสาวพิริยา โสมนัสกุล	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	ประธานกรรมการ
๒. นางศิริพร เพชรรักษา	หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการ
๓. นายกมล แพ่งพนม	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๔. นายอมรเทพ ดวงจันทร์	ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๕. นายบรรจงเวท เดชวิทยาคุณ	ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	กรรมการ
๖. นางสาวเบญญาภา ยอดครุฑ	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองการศึกษา	กรรมการ
๗. นายกิติวัฒน์ นรดี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	กรรมการ/เลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง มีหน้าที่รับผิดชอบ ตามหลักเกณฑ์บริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงระดับหน่วยงาน
๒. กำหนดนโยบาย วิธีการและแนวทางการดำเนินการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล
๓. จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล
๕. รายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลและเสนอต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
๖. พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ
๗. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

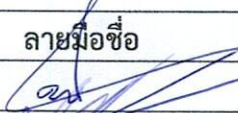

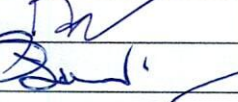
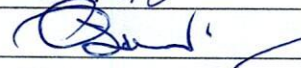

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๗ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นางสาวปิริยา โสมนัสกุล)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่
นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

การรับทราบคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง ขององค์การบริหารส่วนตำบล
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

ที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
๑.	นางสาวพิริยา โสมนัสกุล	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	
๒.	นางศิริพร เพชรรักษา	หัวหน้าสำนักปลัด	
๓.	นายกมล แผงพนม	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองคลัง	
๔.	นายอมรเทพ ดวงจันทร์	ผู้อำนวยการกองช่าง	
๕.	นายบรรจงเวท เดชวิทยาคุณ	ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	
๖.	นางสาวเบญญาภา ยอดครุฑ	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองการศึกษา	
๗.	นายกิติวัฒน์ นรดี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบล

ที่ ๕๘๙/ ๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
องค์การบริหารส่วนตำบล ประจําปีงบประมาณ ๒๕๖๕

.....

ด้วยคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล เห็นความสำคัญในการบริหารจัดการองค์การอย่างเป็นระบบ เพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงอาศัยคำสั่งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่ ๓๗๕/๒๕๖๔ ตามอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งคณะกรรมการย่อยเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานได้ตามความจำเป็นเหมาะสม

ดังนั้น เพื่อทำหน้าที่สนับสนุนประสานงานและส่งเสริมให้การบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินได้อย่างต่อเนื่อง บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

สำนักปลัด

๑. นางศิริพร เพชรรักษา	หัวหน้าสำนักปลัด	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายกิตติวัฒน์ นรดี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	คณะกรรมการ
๓. นางสาวมยุรา ศรสุระ	นิติกร	คณะกรรมการ

กองคลัง

๑. นายกมล แพ่งพนม	นักวิชาการการเงินและบัญชี	ประธานคณะกรรมการ
๒. นางสาวรารวรรณ วงศ์กลาง	เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน	คณะกรรมการ
๓. นางสาวสุนีย์รัตน์ พรรษา	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานพัสดุ	คณะกรรมการ

กองช่าง

๑. นายสมพงษ์ ทองสุทธิ	นักจัดการงานช่าง	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายอำนาจ แก่นที	ผู้ช่วยนายช่างโยธา	คณะกรรมการ

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

๑. นางสาวเบญญาภา ยอดครุฑ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นางภารณ์ จันทะนาม	ครูชำนาญการ	คณะกรรมการ
๓. นางธิดา สันโสภา	ครูชำนาญการ	คณะกรรมการ

กองสวัสดิการสังคม

๑. นางสาวประภาพร หล้าธรรม	นักพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ	ประธานคณะกรรมการ
๒. นางสุนันต์ธา สาสนาม	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน	คณะกรรมการ

ให้คณะอนุทำงาน มีหน้าที่ดังนี้

๑. รวบรวมข้อมูลของส่วนราชการนำมาวิเคราะห์ความเสี่ยงและการประเมินผลกระทบของความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและหาวิธีการที่เหมาะสมในการจัดการความเสี่ยง (RM -๑) โดยส่งให้เลขานุการฯระดับองค์กร ภายในวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

๒. จัดทำร่างแผนบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลด่าน เสนอต่อคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง (RM -๒) โดยส่งให้เลขานุการฯ ระดับองค์กรภายใน วันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

๓. สนับสนุนและประสานส่วนราชการภายในองค์การบริหารส่วนตำบลด่านให้ปฏิบัติตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลด่าน

๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลด่าน (RM -๓) โดยส่งให้เลขานุการฯ ระดับองค์กร ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕

๕. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง และเสนอต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลด่าน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นางสาวปิริยา โสมนัสกุล)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลด่าน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลด่าน โทร. ๐๔๕-๙๑๘๘๓๐

ที่ ศก ๘๖๐๐๑/ วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง แจ้งประกาศใช้แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน หัวหน้าสำนักงานปลัด, ผู้อำนวยการกองคลัง, ผู้อำนวยการกองช่าง, ผู้อำนวยการสวัสดิการสังคม, ผู้อำนวยการศึกษา, หน่วยตรวจสอบภายใน

ตามที่ทุกส่วนราชการได้ดำเนินการระบุความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง แล้วส่งให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์การบริหารส่วนตำบลด่าน พิจารณาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ นั้น

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณากลับกรองประกอบกับนายกององค์การบริหารส่วนตำบลด่าน ได้ให้ความเห็นชอบและประกาศใช้แผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เรียบร้อยแล้ว ดังนั้นจึงขอแจ้งประกาศใช้แผนบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้ทุกส่วนราชการทราบ ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่กำหนด พร้อมนี้ได้ส่งเล่มแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๑ เล่ม รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

(นายณพวิชัย ศรีโหม)

นายกององค์การบริหารส่วนตำบลด่าน

ททท
Amthai
อชท
กม.
อช
อช